

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta filozofická
Katedra anglistiky a amerikanistiky

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Filip Waldhans

Studijní obor: Anglický jazyk pro odbornou praxi

Název práce: Non-standard English morphological and syntactical features in the song lyrics of rap music

Akademický rok: 2018/19

Vedoucí práce: Mgr. Marek Vít

Oponent práce: Mgr. Eva Nováková

Kritéria hodnocení		Hodnocení A – B – C – D – E – F
Všeobecná charakteristika	Splnění zásad zpracování práce a naplnění stanoveného cíle	C
	Logická struktura práce	
	Vyváženost teoretické a praktické části	
Teoretická část	Prezentace různých teoretických přístupů k řešenému problému	B
	Kritické posouzení prezentovaných přístupů a zvolení relevantní teoretické základny	
	Zpracování kvalitní teoretické základny pro realizaci praktické části	
Praktická část	Vhodnost zvolené výzkumné metodologie	D
	Aplikace zvolené výzkumné metodologie	
	Relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků	
Práce s odbornou literaturou	Kvalita, množství a relevance zpracované literatury	C
	Kritický přístup ke zdrojům	
Formální stránka	Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (směrnice FF UPa, požadavky KAA)	E
	Kvalita vědeckého aparátu, příloh, tabulek a obrázků	
	Dodržení bibliografických norem	
Jazyková úroveň	Gramatická přesnost a komplexnost	D
	Slovní zásoba	
	Koheze a koherence	
	Interpunkce a stylistické aspekty	

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

Cílem práce je analyzovat projevy negace v nestandardní varietě anglického jazyka – Afro-American Vernacular English (AAVE). Jako korpus si diplomant zvolil písňové texty žánru hip-hop, pro které je používání právě této sociálně-etnické variety charakteristické.

Práci jako celek asi nejlépe vystihuje přívlastek „nevyvážená“. Úvod (s. 1–2) spíše než akademický text připomíná mluvený projev přetížený neúměrně dlouhými, a v důsledku toho nepřehlednými souvětími. Teoretická část naopak představuje argumentačně i stylisticky velmi dobře zvládnutý útvar. Diplomant jasně formuluje výzkumné otázky (formy negace ve standardní a nestandardní angličtině), výstižně definuje funkci písňového (rapového) textu jako žánru a vysvětluje důvody pro výběr korpusu. Jednotlivé podkapitoly (3–7) týkající se negace jdou do podrobných detailů, myšlenky na sebe logicky navazují a práce se zdroji, které kromě gramatik zahrnují i studie, je na velmi vysoké úrovni. Diplomant se zdárně vyrovnává s nejednotnou terminologií popisující dosah negace (kap. 7.3) i vícenásobnou negaci (7.4) a poukazuje na možné nejednoznačnosti při chápání negativních struktur (7.5). Jenom místy se text potýká s nepřesnostmi: kap. 7 se sice jmenuje „Negation in Standard English“, ale věnuje se i nespisovným prostředkům, morfému *ain't* se na s. 29 připisuje vyjadřování průběhovosti (která je ovšem podmíněna přítomností pomocného *be*). Zásadnější nedostatky se projevují v rovině formy: chybným používáním interpunkce (formát apostrofu a uvozovek, nerozlišování spojovníku a pomlčky) nebo nekompletními odkazy ke zdrojům (s. 7, 12, 14, bloková citace na s. 8, Crystal a Trudgill na s. 9).

Analytickou část otevírá výstižné vymezení metodologie a výzkumných hypotéz. Přestože téma práce a dílčí hypotézy nabízejí slibné přesahy do stylistiky, textové analýzy, sociolingvistiky nebo literatury, analýza se omezuje v podstatě jen na identifikaci prostředků negace a ke stylotvorným funkcím v žánru rapu je vztahuje pouze ve krátkých komentářích. Výskyty z korpusu jsou řazeny do kategorií, které odpovídají struktuře teoretické části, ovšem komentáře k jednotlivým příkladům ukazují, že některé jevy nejsou klasifikovány správně. Hned první příklad *my mouth isn't working* (s. 38) je označen jako present simple, *I wasn't thinkin'* tamtéž jako past simple; u *I haven't been this fucking confused* (s. 39) se negace netýká spony, ale pomocného *have*, navíc je tentýž příklad o stranu dál záhadně zařazen do kategorie pomocného *will* vyjadřujícího budoucnost. Podobné nepřesnosti potom zpochybňují hodnověrnost celkových statistik.

Kritéria pro třídění navíc nejsou jasně daná. Např. kap. 9.1 se věnuje standardní angličtině, ale jelikož se mezi modálními slovesy objevují i příklady z AAVE (*I wouldn'ta been right* ap. [s. 42]), není zřejmé, kam by tyto statisticky započítány. Podobně na s. 46 jsou adverbia *never* a *nowhere* zařazena do spisovné angličtiny a zároveň do AAVE, jinými slovy jednou analyzována jako nezávislé jednotky (což není v kontextu věty dost dobře možné), jednou jako část syntagmatu. Příklad *There's nothin' you can't do* (s. 48) je označen jako kombinace dvou záporů, která má ve standardní angličtině popírat opozitum; diplomant ovšem neuvádí žádný kontext, který by odůvodnil, že nejde o negativní shodu v AAVE, a propozice tudíž zůstává nejednoznačná. Přehled o klasifikování jevů nelze získat ani z korpusu, protože výskyty nejsou anotovány, pouze graficky rozlišeny na spisovné a nestandardní varianty.

Je škoda, že zjištěním o stylotvorné nebo textové funkci záporu – malé zastoupení perfekta, které je pro rapové texty příliš komplexní strukturou (s. 39); dvojitý zápor používaný pro zdůraznění smyslu textu a zvýraznění slovní složky skladby (s. 50); morfém *ain't* jako znak příslušnosti k sociální skupině a zároveň fonologicky úsporná jednotka – jsou věnovány jen dílčí poznámky na úkor popisných údajů. Ve shrnující diskuzi by si kromě těchto jevů zasloužily detailní komentář také implicitnost a mnohoznačnost rapových veršů (s. 62) nebo vymezení „mnohých případů“ (s. 62), kdy AAVE nenabízí ekvivalenty plně odpovídající standardním auxiliářům. Ačkoliv v závěru práce zaznívají přesvědčivé argumenty zdůvodňující, proč se nepotvrdila hypotéza o převládající distribuci nestandardních prvků (omezená schopnost *ain't* vyjadřovat modalitu, identita raperů, kteří se nutně nemusí ztotožňovat s afroamerickou kulturou, muzikologické faktory), funkční analýza jako taková zůstává útržkovitá a nevypovídá mnoho o tom, jak nestandardní angličtina dotváří či nedotváří žánr rapového textu.

Poměrně velkou slabinou práce je její formální stránka. K výše zmíněným nedostatkům se přidává chybějící číslování příkladů v praktické části a nesystematické zacházení se zvýrazňováním klíčových pojmů. Značně odbytě působí především soupis bibliografie, která není řazena abecedně a nekonzistentně směšuje normu Chicago s jinými; jednotný není ani způsob citování v textu.

Z jazykového hlediska si kromě Úvodu drží text solidní úroveň, občasné chyby vyplývají zejm. z vynechávek, překlepů nebo nepozornosti. Zásadní revizi by ovšem potřebovalo české resumé. Tato část obsahuje některé zásadní faktické omyly – *ain't* není pouze pomocné, ale také plnovýznamového sloveso (jak je konečně v anglickém textu správně popsáno), *nobody/everybody* po inverzi slovesa nejsou předmětem

tohoto slovesa –, neexistující české termíny (*negativní concord/konkord, dvojitá negace*), chybné ekvivalenty (*the presence* ≠ „presence“) nebo neexistující slova (*Afroang*). V každém odstavci se vyskytuje množství překlepů (zejm. zaměňování krátkých a dlouhých grafémů), ve složitějších souvětích není správná interpunkce objevují se tendence kopírovat anglické struktury na úrovni frází i vět (*existence tzv. Received Pronunciation (RP) akcentu; Ač není sám přesvědčen o nadřazenosti Standardní angličtiny nad ostatními variantami, tak pokládá za chvályhodné skutečnost, že je právě tato varianta předkládaná jak mluvčím ostatních dialektu, tak i studentům.*). Kombinace těchto faktorů často vede k naprosté nesrozumitelnosti: *Otázkou zůstává, jestli i samotní rapeři, kteří jsou mluvčí jak AAVE, tak i samozřejmě Standardní angličtiny ve skutečnost řeší samotnou spisovnost či nespisovnost svých textů, nebo jen jednoduše preferují variantu, která se lépe, jednodušeji a rychleji vyslovuje, či rýmuje s přecházejícím rýmem.*

Doplňující otázky k obhajobě

- (1) Definujte problematiku vícenásobné negace, „dvoji“ negace a negativní shody a různé přístupy k ní.
- (2) Vysvětlete na příkladech pojem synkretismus.
- (3) Jak se liší prostředky negace při vyjadřování funkcí *emphasis* vs. *reinforcement* (s. 50)?
- (4) V jakých kontextech nelze spisovné formy (např. *to be*) nahradit v AAVE nestandardními variantami (s. 42)?
- (5) Jak byly pro účely kvantitativní analýzy klasifikovány sporné příklady (*ain't*) u kterých nebylo možné opřít se ani o kontext (s. 59)?

<p>V ý s l e d n á k l a s i f i k a c e* (možnosti klasifikace – výborně, velmi dobře, dobře, nesplněno)</p>	<p>E dobře</p>
---	----------------------------------

Dne: 18. 5. 2019

.....
Podpis oponenta práce

* Výsledné hodnocení není průměrem dílčích známek
** Vyhovující podtrhněte